

Сучасні підходи до методики навчання технологій обробки деревини учнів старшої школи

Анотація. У тезах розглядаються сучасні підходи до методики навчання технологій обробки деревини учнів старшої школи. Висвітлюється важливість технологічної освіти для підготовки старшокласників до майбутньої кар'єри, необхідність оновлення змісту навчання відповідно до сучасних вимог, використання активних та інтерактивних методів навчання. Акцентується увага на комплексній модернізації процесу навчання технологій обробки деревини.

Ключові слова: технологічна освіта, обробка деревини, старша школа, методика навчання, навчально-методичне забезпечення, підвищення кваліфікації педагогів.

Abstract. The theses examine contemporary approaches to teaching woodworking technologies to high school students. The importance of technological education in preparing high school students for future careers, the need to update the content of education according to modern requirements, and the use of active and interactive teaching methods are highlighted. Attention is drawn to the comprehensive modernization of the woodworking technology education process.

Keywords: technological education, woodworking, high school, teaching methodology, educational and methodological support, professional development of teachers.

У сучасному освітньому контексті ключовим завданням є не лише передача знань, але й створення оптимальних умов для розвитку учнів, враховуючи їхні індивідуальні потреби та особливості. Одним з важливих аспектів цього процесу є методика навчання технологій обробки деревини учнів старшої школи. Враховуючи швидкі та постійні зміни у технологічній сфері та вимоги ринку праці, необхідно постійно оновлювати підходи до викладання цього предмету. У цьому контексті розгляд сучасних підходів до методики навчання технологій обробки деревини, які враховують потреби та особливості учнів старшої школи, є актуальною та значущою темою для дослідження [1].

Висвітлення важливості адаптації методичних підходів до потреб та можливостей учнів, зокрема у контексті вивчення технологій обробки деревини, забезпечить більш ефективне та цілеспрямоване навчання технологій. Для цього ми виділили основні питання, котрі допоможуть розкрити тему даного дослідження:

1. Важливість технологічної освіти у підготовці старшокласників до майбутньої кар'єри;
2. Оновлення змісту навчання технологій обробки деревини відповідно до сучасних вимог;
3. Використання активних та інтерактивних методів навчання;
4. Створення сучасного навчально-методичного забезпечення;
5. Підвищення кваліфікації педагогів у сфері сучасних деревообробних технологій.

Технологічна освіта відіграє ключову роль у формуванні практичних навичок та компетенцій, необхідних для успішного працевлаштування та професійної реалізації. Опанування сучасних технологій обробки деревини дозволяє старшокласникам не лише отримати теоретичні знання, а й розвинути важливі вміння, такі як робота з різноманітним обладнанням, інструментами, застосування новітніх матеріалів. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Наукові праці відомих учених стали фундаментом для трудової підготовки як школярів, так і студентів педагогічних закладів освіти, забезпечуючи високий рівень трудового та професійного навчання молоді. Зокрема, В.І. Андріяшин зробив вагомий внесок у розробку змісту та методики трудового навчання, що стало підґрунтям для

ефективної трудової підготовки учнів; В.Г. Гетта зосередився на дослідженнях, спрямованих на розвиток технічного мислення та творчих здібностей учнів у процесі трудового навчання; Р.С. Гуревич працював над питаннями трудової та професійної підготовки школярів, що сприяло формуванню їхньої готовності до майбутньої професійної діяльності; В.К. Сидоренко зробив важливий внесок у реалізацію конструкторсько-технологічного підходу у викладанні курсу креслення та вивченні інтеграційних процесів у трудовій підготовці; В.П. Титаренко досліджував проблеми декоративно-прикладної творчості та естетичного виховання майбутніх учителів трудового навчання й технологій, що мало вплив на підготовку педагогічних кадрів; Д.О. Тхоржевський розвивав теоретико-методологічні підходи до трудового навчання, працював над змістом і методикою трудової підготовки учнів.

Хоча проблема змісту трудової підготовки була ґрунтовно вивчена науковцями в минулому, ця тематика не втрачає своєї актуальності в сучасних умовах реформування середньої та вищої освіти.

Технологічна освіта допомагає старшокласникам визначитися з майбутнім фахом, оцінити свої можливості та інтереси в галузі деревообробки, дизайну меблів чи суміжних сферах. Практична діяльність на уроках технологій дає можливість учням «спробувати себе» у різних видах робіт, пов'язаних з обробкою деревини, що сприяє їх професійній орієнтації.

Для забезпечення актуальності та практичної значущості навчального процесу необхідно постійно оновлювати зміст навчання технологій обробки деревини. Це передбачає включення до навчальних програм інформації про новітні технології, матеріали та обладнання, які використовуються у промисловості. Важливим напрямком є інтеграція цифрових технологій у процес навчання, зокрема, застосування систем числового програмного управління (ЧПУ) для керування верстатами, 3D-моделювання та проєктування виробів з деревини, використання засобів віртуальної та доповненої реальності для симуляції виробничих процесів.

Актуальним підходом є запровадження проєктного навчання, коли учні виконують практичні роботи, максимально наближені до реальних виробничих ситуацій та завдань. Це сприяє формуванню цілісного уявлення про технологічні процеси в деревообробці.

Сучасна методика навчання технологій обробки деревини передбачає перехід від репродуктивних методів до активних, продуктивних, проблемно-орієнтованих та дослідницьких методів. Такий підхід забезпечує залучення учнів до активної навчально-пізнавальної діяльності, розвиває їх критичне та креативне мислення [2].

Ефективними також є методи кейс-навчання, ділові ігри, симуляції виробничих ситуацій, в яких учні працюють у командах, приймають рішення, моделюють виробничі процеси. Важливим є застосування мультимедійних засобів навчання, віртуальних тренажерів та симуляторів, які дозволяють наочно демонструвати технологічні операції та відпрацьовувати навички в безпечних умовах.

Для впровадження інноваційних підходів у навчанні технологій обробки деревини необхідно розробити відповідне навчально-методичне забезпечення, що включає створення електронних підручників, навчальних посібників, які містять актуальну інформацію про сучасні технології, матеріали, обладнання та методики навчання [3]. Важливим є формування банку навчальних проєктів, ситуаційних завдань, кейсів з деревообробки, що відповідають реальним виробничим ситуаціям та сприяють розвитку практичних навичок учнів.

Окремим напрямком є створення відео-інструкцій, навчальних відеоматеріалів з питань безпечної експлуатації обладнання, дотримання правил охорони праці, виконання технологічних операцій.

Успішне впровадження інноваційних підходів до навчання технологій обробки деревини неможливе без постійного підвищення кваліфікації педагогів у цій сфері. Вчителі повинні проходити курси підвищення кваліфікації, стажування на підприємствах деревообробної промисловості для ознайомлення з новітніми технологіями, обладнанням, матеріалами. Актуальним є участь педагогів у тренінгах, семінарах,

майстер-класах з питань застосування цифрових технологій у деревообробці, зокрема, ЧПУ, 3D-моделювання, віртуальної реальності.

Важливим напрямком є обмін досвідом та налагодження тісної співпраці з представниками промислових підприємств, залучення фахівців-практиків до проведення окремих занять, майстер-класів для учнів.

Отже, впровадження сучасних підходів до методики навчання технологій обробки деревини старшокласників вимагає комплексної модернізації змісту, методів, засобів навчання, а також постійного підвищення кваліфікації педагогічних кадрів у цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на 2022-2027 роки: РОЗПОРЯДЖЕННЯ від 9 грудня 2021 р. № 1619-р. *Урядовий кур'єр*. №241. 2021.

2. Марущак О.В., Шимкова І.В. Формування у майбутнього вчителя технологій технологічної компетентності. *Актуальні проблеми математики, інформатики, фізики і технологій: Зб. наук. пр.* Випуск XIV. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2017. С. 142-144

3. Гаркушевський В.С., Касярум І.С., Сметанський А.Л. Дослідження художньо-технічної діяльності учнів старшої школи в навчанні деревообробки на засадах інформаційно-комунікаційних технологій. *Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць / О.В. Марущак (голова) та [ін.].* Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2021. Вип. 4. С. 92-101.